

Monikulttuuriset perheet Suomessa: jäädäkö vai lähteä?

**Tutkimusjohtaja Elli Heikkilä ja tutkija Heli Sjöblom-Immala
Siirtolaisuusinstituutti**

Turun Kansainväliset Kirjamessut 5.10.2014.

www.siirtolaisuusinstituutti.fi

- Suomalaiset naiset solmivat 1 698 ja suomalaiset miehet 2 043 avioliittoa ulkomaan kansalaisen kanssa vuonna 2012. Vuositasolla on ollut siten yhteensä 3 741 avioliittoa.

- Kokonaisuutena Suomessa asui vuonna 2012 yhteensä 26 495 ulkomailla syntynyttä naista, jotka olivat naimisissa Suomessa syntyneen miehen kanssa. Vastaavasti maassamme oli yhteensä 20 525 ulkomailla syntynyttä miestä, jotka olivat naimisissa Suomessa syntyneen naisen kanssa. Kaiken kaikkiaan näiden avioliittojen määrä oli siten 47 020.
- Kun näihin monikulttuurisiin avioliittoihin lisätään vielä niiden henkilöiden määrä, jotka asuvat avoliitossa, nousee sellaisten liittojen määrä, joissa toinen on ulkomailla syntynyt ja toinen Suomessa syntynyt 66 359:een.

- Vuonna 2012 suomalainen mies solmi monikulttuurisen avioliiton yleisimmin Thaimaan (433 avioliittoa), Venäjän (384), Viron (129), Kiinan (123) ja Filippiinien (76) kansalaisen kanssa.
- Mitkä ovat vastaavasti suomalaisten naisten ulkomaisten puolisoitten alkuperämaat vuonna 2012? Yleisimmät puolisoitten kansalaisuudet ovat olleet turkkilaiset (130 avioliittoa), britit (106), yhdysvaltalaiset (89), venäläiset (85) ja ruotsalaiset (80) vuonna 2012.

Seuraavassa tuodaan esiin aihepiirejä, joissa voi syntyä näkemuseroja monikulttuurisissa avioliitoissa olevien puolisoitten välille:

- 1. Arvot:** Mikä on hyväksyttävää, mikä ei, mikä on tärkeää ja mikä vähemmän tärkeää jne. Erot arvoissa voivat aiheuttaa erimielisyyttä ja väärinymmärrystä pariskuntien välille.
- 2. Kielikysymys:** Mitä yhteistä kieltä puoliset käyttävät? Onko se toisen äidinkieli vai kenties ns. kolmas kieli?
- 3. Ruokailu:** Mitä ruokaa tai juomaa nautitaan, valmistustavat, ruokailuajat, pöytätavat jne.

4. Seksuaalisuus: Raskauden ehkäisy, neitsyys, esiaviollinen suhde, sukupuolielämä, lasten lukumäärä, tanssi, kädestä pitäminen, meikkaaminen, yksilöllinen pukeutuminen jne. Useinkaan näistä asioista ei keskustella etukäteen ja monet asiat voivat olla tabujakin.

5. Sukupuoliroolit: Länsimainen mies saattaa odottaa ei-länsimaiselta naiselta palveluja, joita hän ei saisi länsimaiselta naiselta. Ei-länsimainen nainen taas voi odottaa enemmän vapauksia kuin hänellä olisi ei-länsimaisen puolison kanssa.

6. Ystävät: Olisi hyvä löytää monikulttuurisissa avioliitoissa tai suhteissa olevia ystäviä, joiden kanssa voisi jakaa kokemuksia. Tällaiset ystävät tietävät ja ymmärtävät ongelmat, joita pariskunta on kohdannut ja heiltä voi tulla positiivista palautetta ongelman ratkaisuihin.

7. Sukulaiset, appivanhemmat: Erilaiset perhekäsitykset ja suvun merkitys, patriarkaalinen perhe, sukulaisuuteen liittyvät odotukset jakamisesta, avunannosta ja avun saamisesta.

8. Lasten kasvat: Kasvatusmallit ovat erilaisia eri uskontoa harjoittavilla ja eri maissakin. Eräät tärkeät kysymykset ovat ne, minkä mukaan lapsille annetaan nimet ja mitä kieliä heille perheessä opetetaan.

9. Uskonto ja juhlat: Mikä rooli uskonnolla on perheessä? Juhliiko perhe joulua, pääsiäistä, ramadania jne., jos puolisoilla on eri uskonnollinen tausta

- Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina -seminaarisarja (2003, 2005, 2007, 2012) yhteistyössä Ulkosuomalaisparlamentin sekä muiden yhteistyötahojen kanssa
- Marriage Migration -kirjahanke, toimittajat Elli Heikkilä ja Daniel Rauhut, University West, Sweden
- International Marriages in the Time of Globalization -kirja, julkaisija Nova Science Publishers, New York

Elli Heikkilä,
Päivi Oksi-Walter
ja Minna Säävälä
(toim.)

Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina

Siirtolaisuusinstituutti | Tutkimuksia A 46

Family Issues in the 21st Century

International Marriages in the Time of Globalization

Elli K. Heikkilä
Brenda S. A. Yeoh
Editors

NEVA

Marriage Migration -book – example themes

- Global Dimensions of Professionals in Transnational Marriage Migration: Courting, Adjustments and Ties to Homeland
- Globalization of Marital Opportunity: The South Korean Online Introductions Industry
- Marriage migration from Turkey to Germany: how underprivileged couples cope with immigration regulations or not
- Marriage as an International Migration in Japan
- Intercultural couples in Finland. The best in life is ordinary everyday life: Mutual understanding and both supporting each other

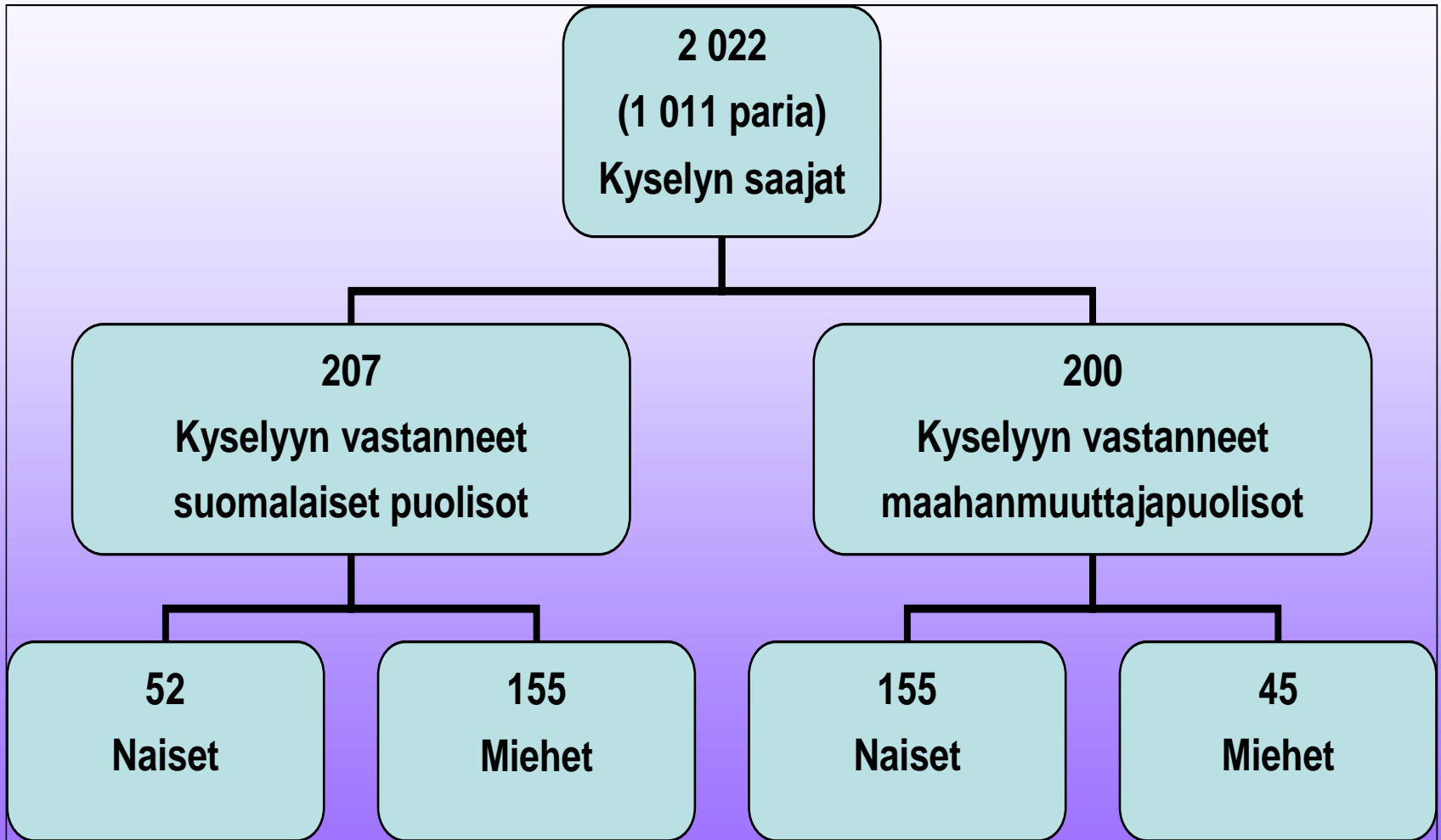
Monikulttuuriset perheet Suomessa: jäädäkö vai lähteä?

- Väestötietojärjestelmän henkilöpoiminnalla otos Suomessa asuvista monikulttuurisista aviopareista. Toinen puolisoista Suomessa syntynyt Suomen kansalainen, toinen ulkomaalaistaustainen, jonka syntymämaa Viro, Venäjä, Iso-Britannia, Turkki tai Thaimaa. Muuttanut Suomeen viimeistään vuonna 2010.
- Webropol-kysely otokseen kuuluville henkilöille, oma kummallekin puolisolle
- Puhelinhaastattelu viidelle kyselyyn vastanneelle suomalaiselle puolisolle, puoliset jokaisesta tutkimusmaasta
- Toteutusaika elokuu 2013 – lokakuu 2014
- Rahoittaja Kunnallisalan kehittämissäätiö

Tutkimusaiheet

- Maahanmuuttajapuolison Suomeen muutto ja muuton syyt
- Puolisoiden yhdessä asuminen ja perhe
- Työssäkäynti ja muu toiminta
- Muutto nykyiseen asuinkuntaan
- Kunnassa viihtyminen ja mielipiteet kunnasta ja sen palveluista
- Muuttosuunnitelmat Suomen sisällä ja ulkomaille
- Vastaajien antamat palautteet ja kehittämisehdotukset

Kyselyn kohderyhmä ja vastaajat

Vastaajat syntymämaittain, %

Syntymämaa	Mies	Nainen	Yhteensä, %	Yhteensä, N
Suomi	74,9	25,1	100,0	207
Venäjä	3,4	96,6	100,0	87
Viro	16,3	83,7	100,0	43
Thaimaa	5,9	94,1	100,0	34
Iso-Britannia	88,5	11,5	100,0	26
Turkki	100,0	0,0	100,0	10
Ulkomailla syntyneet yhteensä, %	22,5	77,5	100,0	407

Maahanmuuttaja- puolison syntymämaa	Muuttosyy Suomeen					
	Avo-/ avioliitto	Työ	Opiskelu	Vanhempien kanssa	Muut syyt	Yhteensä, N
Iso-Britannia	76,9	19,2			3,9	26
Thaimaa	88,2	8,8			3,0	34
Turkki	50,0	20,0	10,0		20,0	10
Venäjä	71,3	4,6	5,7	5,7	12,7	87
Viro	53,5	23,3	9,3	9,3	4,6	43
Yhteensä, %	70,0	12,0	5,0	4,5	8,5	
Yhteensä, N	140	24	10	9	17	200

Syntymä- maa	Suomi	Iso- Britannia	Thaimaa	Turkki	Venäjä	Viro	Ulkomailla syntyneet yhteensä, %
Työssä	72	69,2	55,9	70,0	63,2	69,8	64,5
Työtön	5,3	7,7	20,6	20,0	19,5	7	15,5
Opiskelija/ työharjoittelija	1,9	3,8	17,6	10,0	11,5	2,3	9,5
Eläkeläinen	16,9	3,8	2,9			7	2,5
Muu	3,9	15,4	2,9		5,7	14	8
Yhteensä, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä, N	207	26	34	10	87	43	200

Asuinkunta	Suomalaiset puoliset	Asuinkunta	Maahanmuuttajapuolisot
Helsinki	14,0	Helsinki	12,5
Vantaa	6,3	Espoo	5,0
Tampere	4,8	Oulu	5,0
Espoo	3,9	Vantaa	5,0
Oulu	3,9	Tampere	4,0
Lahti	2,4	Järvenpää	2,0
Lappeenranta	2,4	Kuopio	2,0
Turku	2,4	Lappeenranta	2,0
Järvenpää	1,9	Turku	2,0
Salo	1,9	Vaasa	2,0
Yhteensä, %	44,0	Yhteensä, %	41,5
Muut kunnat yhteensä,%	56,0	Muut kunnat yhteensä,%	58,5
Yhteensä, %	100,0	Yhteensä, %	100,0
Yhteensä, N	207	Yhteensä, N	200

Suomalaisten puolisoiden mielipide omasta asuinkunnasta	Pitää paikkansa	Pitää jossain määrin paikkansa	Ei pidä paikkaansa	Ei osaa sanoa	Yhteensä, %
Rauhallinen	60,0	38,0	2,0		100,0
Hyvät liikuntamahdollisuudet	57,7	37,3	2,5	2,5	100,0
Turvallinen	56,4	40,1	2,5	1,0	100,0
Hyvät peruskoulupalvelut	51,8	31,7	3,5	13,1	100,0
Hyvät kauppapalvelut	50,2	38,3	9,0	2,5	100,0
Hyvät muut harrastusmahdollisuudet	46,5	40,9	7,6	5,1	100,0
Hyvä palvelujen saavutettavuus (asiointimatkat)	43,0	44,0	11,5	1,5	100,0
Hyvät peruskoulun jälkeiset opiskelumahdollisuudet	33,5	34,5	19,3	12,7	100,0
Toimiva julkinen liikenne	32,2	29,2	32,2	6,4	100,0
Hyvät ravintolapalvelut	29,8	39,4	22,2	8,6	100,0
Hyvät sosiaali- ja terveyspalvelut	25,4	54,7	18,4	1,5	100,0
Monipuolinen kulttuuritarjonta	25,4	40,3	23,4	10,9	100,0
Myönteinen suhtautuminen maahanmuuttajiin	23,4	47,3	13,9	15,4	100,0
Edullista asua	20,4	45,8	31,3	2,5	100,0
Laadukas kielenopetus maahanmuuttajille	18,2	27,3	23,2	31,3	100,0
Hyvä tonttitarjonta	15,7	29,4	23,9	31,0	100,0
Hyvät työllistymismahdollisuudet	15,6	34,2	39,2	11,1	100,0
Hyvät yritystoimintamahdollisuudet	13,8	40,8	19,9	25,5	100,0
Hyvät maahanmuuttajien neuvontapalvelut	12,7	27,4	25,9	34,0	100,0
Hyvä vuokra-asuntojen tarjonta	11,7	31,5	17,8	39,1	100,0
Hyvä johtamiskulttuuri	6,5	34,5	29,0	30,0	100,0

Maahanmuuttajapuolisoiden mielipide omasta asuinkunnasta	Pitää paikkansa	Pitää jossain määrin paikkansa	Ei pidä paikkaansa	Ei osaa sanoa	Yhteensä, %
Rauhallinen	77,2	20,2	2,1	0,5	100,0
Turvallinen	75,8	22,2	2,1	0,0	100,0
Hyvät liikuntamahdollisuudet	58,9	34,7	2,6	3,7	100,0
Hyvät peruskoulupalvelut	53,7	21,1	2,1	23,2	100,0
Hyvät kauppapalvelut	47,1	38,1	9,5	5,3	100,0
Toimiva julkinen liikenne	43,4	23,3	25,4	7,9	100,0
Hyvä palvelujen saavutettavuus (asiointimatkat)	43,2	40,5	11,1	5,3	100,0
Hyvät muut harrastusmahdollisuudet	41,4	40,3	9,4	8,9	100,0
Hyvät peruskoulun jälkeiset opiskelumahdollisuudet	36,4	26,2	13,9	23,5	100,0
Hyvät sosiaali- ja terveyspalvelut	32,3	44,8	19,3	3,6	100,0
Myönteinen suhtautuminen maahanmuuttajiin	25,3	48,9	11,3	14,5	100,0
Laadukas kielenopetus maahanmuuttajille	22,9	22,3	20,2	34,6	100,0
Hyvät ravintolapalvelut	22,6	42,1	22,1	13,2	100,0
Monipuolinen kulttuuritarjonta	20,9	34,2	22,5	22,5	100,0
Edullista asua	19,7	41,5	29,5	9,3	100,0
Hyvät maahanmuuttajien neuvontapalvelut	19,0	18,5	19,0	43,5	100,0
Hyvä tonttitarjonta	16,9	17,5	11,5	54,1	100,0
Hyvä johtamiskulttuuri	14,4	28,7	13,8	43,1	100,0
Hyvä vuokra-asuntojen tarjonta	14,3	23,6	13,7	48,4	100,0
Hyvät työllistymismahdollisuudet	13,4	27,8	42,2	16,6	100,0
Hyvät yritystoimintamahdollisuudet	10,1	24,5	21,8	43,6	100,0

Tyytyväisyys elämään Suomessa	Syntymämaa						
	Suomi	Iso- Britannia	Thaimaa	Turkki	Venäjä	Viro	Ulkomaat yht. %
Erittäin tyytyväinen	36,4	30,8	26,5	10,0	37,9	37,2	33,5
Melko tyytyväinen	52,4	38,5	58,8	40,0	50,6	44,2	48,5
Ei tyytyväinen eikä tyytymätön	6,3	15,4	11,8	30,0	8,0	14	12,0
Melko tyytymätön	3,4	11,5	2,9	10,0	3,4	4,7	5,0
Erittäin tyytymätön	1,5	3,8		10,0			1,0
Yhteensä, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä, N	206	26	34	10	87	43	200

Suomalaisten tyytyväisyyden aiheet	Kaikkein tärkein	Toiseksi tärkein	Kolmanneksi tärkein
Turvallisuus	21,8	17,7	14,9
Sosiaaliturva	18,8	18,7	8,8
Koulutusjärjestelmä	12,4	14,6	10,3
Luonto	10,4	16,7	13,9
Suomalainen elämäntapa	7,9	6,1	9,3
Demokratia ja poliittiset olosuhteet	5,9	4,0	6,2
Työnsaantimahdollisuudet	3,5	1,5	2,6
Harva asutus	3,5	5,6	3,6
Maantieteellinen sijainti	3,0	2,5	2,1
Sukupuolten tasa-arvo	2,0	1,5	3,1
Ilmasto ja vuodenaikojen vaihtelu	2,0	2,5	9,3
Sukulaiset ja ystävät	1,5		
Jokamiehenoikeudet	1,0	4,0	4,1
Uskonnonvapaus	1,0	0,5	1,5
Suomen kieli	1,0	0,5	1,0
Suomalaiset ihmiset	1,0		2,1
Muu	3,5	3,5	7,2
Yhteensä, %	100,0	100,0	100,0
Yhteensä, N	202	198	194

Maahanmuuttajien tyytyväisyyden aiheet	Syntymämaa						
	Iso-Britannia	Thaimaa	Turkki	Venäjä	Viro	Yht. %	Yht. N
Turvallisuus	15,4	23,5	40,0	33,3	23,8	27,6	54
Sosiaaliturva	11,5	17,6	20,0	16,7	16,7	16,3	32
Koulutusjärjestelmä	19,2	11,8	0,0	11,9	16,7	13,3	26
Luonto	15,4	5,9	10,0	10,7	9,5	10,2	20
Suomalainen elämäntapa	7,7	5,9	20,0	8,3	9,5	8,7	17
Työnsaantimahdollisuudet		11,8	10,0	3,6	9,5	6,1	12
Yhteensä	69,2	76,5	100,0	84,5	85,7	82,1	161
Muut	30,8	23,5		15,5	14,3	17,9	35
Yhteensä, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Yhteensä, N	26	34	10	84	42		196

Suomalaisten tyytymättömyyden aiheet	Kaikkein tärkein	Toiseksi tärkein	Kolmanneksi tärkein
Yleinen hintataso	38,9	26,6	13,9
Työnsaantimahdollisuudet	20,0	10,3	15,0
Ilmasto ja vuodenaikojen vaihtelu	7,9	10,9	4,4
Demokratia ja poliittiset olosuhteet	5,8	9,8	8,1
Maantieteellinen sijainti	4,7	9,2	10
Asenteet maahanmuuttajia kohtaan	4,7	10,9	13,1
Suomalainen elämäntapa	3,2	2,9	5
Sosiaaliturva	2,6	4,0	2,5
Verotus	2,1		0,6
Yleinen asevelvollisuus	1,1	1,1	3,1
Suomen kieli	1,1	0,6	
Suomalaiset ihmiset	0,5	1,1	4,4
Koulutusjärjestelmä	0,5	2,3	1,3
Jokamiehenoikeudet	0,5	0,6	1,9
Kulttuuritarjonta		2,9	1,3
Harva asutus		1,1	2,5
Muu	6,4	5,7	12,9
Yhteensä, %	100,0	100,0	100,0
Yhteensä, N	190	174	160

Syntymämaa	Iso-Britannia	Thaimaa	Turkki	Venäjä	Viro	Yht. N
Yleinen hintataso	30,4	42,4	0,0	27,4	41,7	56
Työnsaantimahdollisuudet	30,4	24,2	20,0	30,1	22,2	47
Asenteet maahanmuuttajia kohtaan	8,7	3,0	20,0	11,0	19,4	20
Ilmasto ja vuodenaikojen vaihtelu		12,1	10,0	6,8		10
Muut	30,4	18,2	50,0	24,7	16,7	42
Yhteensä, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	175
Yhteensä, N	23	33	10	73	36	175

Muuttosuunnitelmat pois asuinkunnasta	Suomalaiset puolisot	Maahanmuuttaja-puolisot
Perheen muutto toiseen kuntaan	38,2	34,7
Perheen muutto ulkomaille	56,4	61,2
Oma muutto toiseen kuntaan	1,8	2,0
Oma muutto ulkomaille	3,6	4,1
Puolison muutto toiseen kuntaan		
Puolison muutto ulkomaille	1,8	
Lapsen/lasten muutto toiseen kuntaan	12,7	4,1
Lapsen/lasten muutto ulkomaille	10,9	6,1
Muu suunnitelma	1,8	12,2
N	55	49

Kaikista suomalaisista vastaajista muuttosuunnitelmia asuinkunnan ulkopuolelle on 27 prosentilla, maahanmuuttajavastaajista 25 prosentilla

Maahanmuuttajapuolison syntymämaa	Onko muuttosuunnitelmia?					
	Maahanmuuttajat			Suomalaiset		
	Ei	Kyllä	Yhteensä, N	Ei	Kyllä	Yhteensä, N
Iso-Britannia	76,9	23,1	26	67,9	32,1	28
Thaimaa	70,6	29,4	34	70,5	29,5	44
Turkki	50,0	50,0	10	36,4	63,6	11
Venäjä	79,3	20,7	87	77,4	22,6	84
Viro	76,7	23,3	43	82,5	17,5	40
Yhteensä, %	75,5	24,5	200	73,4	26,6	207
Yhteensä, N	151	49	100	152	55	100

Maahanmuuttaja- puolisoiden asumisaika Suomessa	Onko muuttosuunnitelmia?			
	Ei	Kyllä	Yhteensä, %	Yhteensä, N
3–5	67,6	32,4	100	34
6–10	71,2	28,8	100	52
11–15	76,9	23,1	100	52
16–20	82,1	17,9	100	28
21–25	79,3	20,7	100	29
26–30	100,0		100	5
Yhteensä, %	75,5	24,5	100	
Yhteensä, N	151	49		200

Jatkuuko nykyinen työ tai yritystoiminta	Onko muuttosuunnitelmia?							
	Suomalaiset puoliset				Maahanmuuttajapuolisot			
	Ei	Kyllä	Yht. %	Yht. N	Ei	Kyllä	Yht. %	Yht. N
Ei	25,0	75,0	100,0	4	55,0	45,0	100,0	20
Kyllä	73,1	26,9	100,0	145	76,4	23,6	100,0	106
Yhteensä, %	71,8	28,2	100,0		73,0	27,0	100,0	
Yhteensä, N	107	42		149	92	34		126

Tyytyväisyys elämään Suomessa	Onko muuttosuunnitelmia							
	Suomalaiset puoliset				Maahanmuuttajapuolisot			
	Ei	Kyllä	Yht. %	Yht. N	Ei	Kyllä	Yht. %	Yht. N
Erittäin tyytyväinen	90,7	9,3	100,0	75	89,6	10,4	100,0	67
Melko tyytyväinen	66,7	33,3	100,0	108	78,4	21,6	100,0	97
Ei tyytyväinen eikä tyytymätön	53,8	46,2	100,0	13	50,0	50,0	100,0	24
Melko tyytymätön	42,9	57,1	100,0	7	30,0	70,0	100,0	10
Erittäin tyytymätön	33,3	66,7	100,0	3	0,0	100,0	100,0	2
Yhteensä, %	73,4	26,6	100,0		75,5	24,5	100,0	
Yhteensä, N	151	55		206	151	49		200

Syntymämaa	Onko muuttosuunnitelmia ulkomaille?			
	Ei	Kyllä	Yhteensä, %	Yhteensä, N
Iso-Britannia	80,8	19,2	100,0	2
Thaimaa	73,5	26,5	100,0	3
Turkki	60,0	40,0	100,0	1
Venäjä	92,0	8,0	100,0	8
Viro	79,1	20,9	100,0	4
Yhteensä, %	83,0	17,0	100,0	
Yhteensä, N	166	34	100,0	20

Muuttosyy	Suomalaiset puoliset	Muuttosyy	Maahanmuuttaja-puoliset
Työ	56,4	Työ	57,1
Tyytymättömyys nykyiseen asumiseen	47,3	Edullisempi hintataso	46,9
Sukulaiset	45,5	Sukulaiset	28,6
Edullisempi hintataso	41,8	Tyytymättömyys nykyiseen asumiseen	24,5
Opiskelu	30,9	Opiskelu	24,5
Paremmat palvelut	30,9	Uusien kokemusten hankkiminen	20,4
Uusien kokemusten hankkiminen	29,1	Paluumuutto	14,3
Myönteisempi suhtautuminen maahanmuuttajiin	18,2	Paremmat palvelut	12,2
Paremmat palvelut maahanmuuttajille	18,2	Myönteisempi suhtautuminen maahanmuuttajiin	12,2
Paluumuutto	12,7	Paremmat palvelut maahanmuuttajille	8,2
Ilmasto	5,5	Avioero/välikirjo	6,1
Avioero/välikirjo	3,6	Ilmasto	2,0
Muu syy	23,6	Muu syy	26,5
Vastaajat, N	55	Vastaajat, N	49

Muuttokohteet Suomen sisällä

- Helsinki ja pääkaupunkiseutu suosituin sekä suomalaisilla että maahanmuuttajilla
- Suomalaisilla myös pieniä kuntia
- Maahanmuuttajilla pääkaupunkiseudun lisäksi vain muita suuria kaupunkeja
- Suuri osa vastaajista epävarmoja muuttokohteestaan tai muuton ajankohdasta

Muuttokohteet ulkomaille

- Suomalaisilla vastaajilla lähinnä puolison syntymämaat
- Maahanmuuttapuolisoilla myös muita muuttokohteita, esim. Etelä-Eurooppa, Saksa, Pohjois-Amerikka
- Suomalaisilla enemmän epävarmuutta muuttokohteesta
- Muuttoajankohta hyvin selkiintymätön useimmilla

*Back to UK. Who knows when: when wife agrees (i.e. never).
(M / Iso-Britannia / Espoo / 42 v.)*

*Considering a move to U.K., no date. (M / Iso-Britannia /
Varsinais-Suomi / 41 v.)*

*Ehkä Viroon joskus, muttei vielä..Haaveilua... haaveilua. (N /
Viro / Espoo / 40 v.)*

*Somewhere warmer. Southern Europe. Hopefully in 7-10
years, but probably never. (M / Iso-Britannia / Oulu / 57 v.)*

*Viroon, viimeistään silloin kun lapsi, jota odotan nyt, on
kouluikäinen. (N / Viro / Helsinki / 28 v.)*

*Pietariin, toivottavasti mahdollisimman pian. (M / Venäjä /
Tampere / 33 v.)*

*To Thailand someday in the future... maybe. (M / Thaimaa /
Tampere / 44 v.)*

*We are considering moving to the place with more
international environment, for example Toronto, Berlin. (N /
Venäjä / Helsinki / 28 v.)*

Ulkomaille muuton motiiveja

- Työnsaantimahdollisuudet, Suomen korkeat elinkustannukset, maahanmuuttajan vaikeudet työllistyä omaa koulutustaan ja kokemustaan vastaaviin tehtäviin, lämpimämpi ilmasto, sukulaiset

Mikä estäisi lähtömuuton Suomesta

Paremmat työnsaantimahdollisuudet yleensä etenkin maahanmuutajilla.

Nuorilla paremmat opiskelu- ja työnsaantimahdollisuudet. (N / Suomi / Jyväskylä / 59 v. / turkkilainen puoliso)

Työt, jos niitä olisi riittävästi. Lisäksi arvostavampi asenne korkeakoulutettuja maahanmuuttajia kohtaan olisi iso asia. (N / Suomi / Tampere / 32 v. / venäläinen puoliso)

Puolison hyvä työllistyminen Suomessa. (N / Suomi / Espoo / 39 v. / englantilainen puoliso)

Continued employment and sanity. (M / Iso-Britannia / Muu kunta / 42 v.)

Hyvä vakituinen työpaikka, hyvät tulot myös minulla. (N / Viro / Helsinki / 29 v.)

Paremmat yrittämisen edellytykset. (M / Suomi / Varsinais-Suomi / 52 v. / thaimaalainen puoliso)

Suunnittelemaamme muuttoon on niin pitkä aika (20 v.) että moni asia voi vielä muuttaa suunnitelmia. Sää Suomessa on surkeaa syksystä kevääseen, samoin eläminen eläkeläisenä on ainakin tällä hetkellä paljon kalliimpaa Suomessa kuin vaimon synnyinmaassa. (M / Suomi / Tampere / 46 v. / thaimaalainen puoliso)

Nykyisen politiikan muuttaminen kansalaisten verotuksen suhteen matalammaksi. Nykyhallitus etenkin Kataisen eroaminen. Maahanmuuttopolitiikan järjeistäminen. (M / Suomi / Lappeenranta / 30 v. / venäläinen puoliso)

Asumis- ja muut elinkustannukset järjettömän korkeat verrattuna vaikkapa Saksaan. (M / Suomi / Helsinki / 56 v.)

Edullisemmat asunnot, vähemmän byrokratiaa, ihmisten rennompi asennoituminen elämään. (N / Suomi / Helsinki / 36 v. / englantilainen puoliso)

Much lower costs. Even with a double-income family, it's too hard to do more than just make ends meet. (M / Iso-Britannia / Espoo / 43 v.)

Politiikkojen toiminta kuvastaa lähinnä täydellistä osaamattomuutta, mutta ”suomiserkut” nielevät kaikki mukisematta. M / Suomi / Helsinki / 56 v.

Statens attityd till befolkningen och företagande. (M / Suomi / Uusimaa / 52 v./ venäläinen puoliso)

(Henkilöiden nimet) haettaas edunvalvontaan ja oikeustoimikelvottomiksi tekemänsä 50 Miljardin valtionvelan osalta. M / Suomi / Muu kunta / 47 v.

Jos valtionhallinnossa vähennettäisiin samoin ihmisiä, kuin työntekijätasolla, samoin älytön ylevero täytyisi poistaa, ja kanavat maksukortille, siellä olisi mahtavat leikkausten tarpeet. (M / Suomi / Varsinais-Suomi / 43 v./ thaimaalainen puoliso)

Minun henkilökohtainen mielipiteeni on, että saisi jäämään maan muuttuminen oikeusvaltioksi. N / Viro / Jyväskylä / 47 v.

Korkeasti koulutettuna, Universität Hamburg, Diplom-Kaufmann, MBA, moni- kielitaitoinen, vankka työkokemus ulkomailla 28 v, myös yksityisyrittäjänä 16 v, maahantuonti, 180 jälleenmyyjää ja Euroopan ja Kaakkois-Aasian kulttuurin tuntemus, mutta työpaikkaa Suomesta on mahdotonta löytää. Jos löytyisi voitaisiin mahdollisesti jäädä, muuten parasta poistua paikalta... Myös Suomen valtion tulevaisuuden näkymät keskipitkällä aikavälillä ovat huomattavasti synkemmät kuin yleisesti luullaan. Teollisuuden investoinnit jo vuosi kymmeniä minimissä, vienti ei vedä ja kotimainen kulutus pysähdyksissä. Ulkomaista velkaa ensi vuonna n. 9 mrd., hallituksen ns. rakennepaketti tuo säästöä n. 360 milj.? ... Asumis- ja muut elinkustannukset järjettömän korkeat verrattuna vaikkapa Saksaan. Kunnallinen terveyshuolto täysin olematonta, esim. hammaslääkəriin pääsee noin 6 kuukauden odotusajan jälkeen? ELY-keskukset tarjoavat ainoastaan järjettämiä ja osalta naurettavia ns. jatkokoulutuspaikkoja, joiden kautta saa mahdollisesti luvan työskennellä palkatta puolivuotta ja sen jälkeen takaisin kortistoon. Eli mahdollisimman nopeasti pois, muuten menee rahat ja terveys. Oli suuri harkinta virhe saapua takaisin Suomeen! (M / Suomi / Helsinki / 56 v.)

Suomalaiset ovat ihmisinä, toisin kuin Manner-Euroopassa tai Kaakkois-Aasiassa, vaikeita lähestyä, vieraan henkilön kanssa ei keskustella, verkottuminen vaikeaa, synkkämielisiä, itseensä sulkeutuneita. M / Suomi / Helsinki / 56 v.

Vänner och fall folk överlag valde att vara lättsamt sociala och vågade uttrycka sig kreativt. (N / Suomi / Helsinki / 38 v. / englantilainen puoliso)

Suomalaisten muuttuminen iloisimmiksi ja ystävällisimmiksi. Oman sosiaalisen elämän paraneminen, muiden ulkomaalaisten kanssa yhdessä tekeminen/oleminen. (N / Suomi / Salo / 40 v./ englantilainen puoliso)

Puolison tyttären ja kahden lapsenlapsen tulo Suomeen. (M / Suomi / Keski-Suomi / 40 v. / thaimaalainen puoliso)

Jos perheeni (vanhemmat) ja virolaiset ystäväni asuisivat Suomessa. Enemmän suomalaisia ystäviä. N / Viro / Helsinki / 29 v.

*If it were more beneficial for the children to remain in Finland then we would stay
M / Thaimaa / Tampere / 45 v.*

Ei Mikään. Suomi on Sarvikuonojen maa. (N / Thaimaa / Rauma / 50 v.)

Palautteet ja kehittämissuhteet

Työvoimatoimisto täys 0 kokemusia on vaimon työnsaannissa itse on työt hankittu (M / Suomi / Keski-Pohjanmaa / 66 v. / venäläinen puoliso)

Työvoimatoimiston toiminta lähes ala-arvoista maahanmuuttaja asioissa, esim.puolisiotani käsitelty kuin teuras karjaa, joudun toistuvasti olemaan kaikessa mukana kun kukaan ei halua tehdä mitään plus se että kaikissa tuissa ym. aina huono kun minä työssä, puoliso joutuu taitelemaan "oikeuksistaan" lähes aina. Hän on myös saanut aivan "erillaista kohtelua" venäläisyytensä takia verrattuna moneen muuhun maahanmuuttajaan verrattuna, anteeksi vaan esim.eri ihonvärin omaaviin! Hän on saanut monilta osin surkeaa "palvelua", onneksi olen itse ollut paikalla ja ravistellut byrokraatteja... On täysin järjetöntä olla ottamatta niiden maahanmuuttajien hyvä koulutus, työkokemus, halu tehdä työtä käyttöön, he haluavat sitä! Ongelmana on vaan meidän jäykkä, tehoton verkosto, TE-keskukset, kela, kontrolloimattomat kaupalliset palvelun tarjoajat... Poimitaan heti ne maahanmuuttajat esiin jotka ovat potentiaalisia ja ammattitaitoisia, hyvän työmoraaalin omaavia ihmisiä, heitäkin on, kaikkihan eivät ole lähtökohdiltaan ihan samalla tasolla,heille sitten omat tiensä opikeluun. Tässä koko järjestelmässä on tosi pahoja valuvikoja ne pitäisi korjata pikinmiten, ja ottaa suunnitteluun mukaan puoliso, Suomalainen, hän tietää parhaiten sen mitä maahanmuuttaja oikeasti tarvitsee ja mitä ei, yhteistyöllä parempi tulos. (M / Suomi / Helsinki / 53 v. / venäläinen puoliso)

Muuttaessani Suomeen jouduin käymään läpi ja opettelemaan kaikki Suomen jokapäiväiset asiat itse. Apuna oli vain oma aviomieheni. Sen ajan työvoimatoimistossa haastattelussa ensimmäisenä tuli vastaan se ehdotus, että ehkä aviomieheni löytää minulle työt. Aika pyöristytävä asia, mutta totta on. Toivon, että nykyään asiat ovat toisin. Kotiutumissuunnitelmaakin oli jotain muuta, kuin nimenomaan kotiutumissuunnitelma, lähinnä se oli minun oma näkemys siitä, kuinka ja mistä löydän itselleni työt. Onneksi mieheni ja hänen ystävät/työkaverit olivat tukena ja apuna kaikki nämä vuodet. Heidän kaikkien ansiosta pääsin suomalaiseen yhteiskuntaan mukaan ja sain uskon siihen, että voin onnistua tässäkin. (N / Venäjä / Hämeenlinna / 40 v.)

Maahanmuuttajat ovat oman kielensä ja kulttuurinsa asiantuntijoita verrattuna Suomalaisiin.

Maahanmuuttajia pitäisi hyödyntää enemmän kaupassa, vientiteollisuudessa yms. On tuhlausta jättää voimavara käyttämättä. Suomi saa rahaa venäläisiltä turisteilta, mutta kielitaitoisia ei tahdota palkata. (M / Suomi / Ylöjärvi / 43 v. / venäläinen puoliso)

Maahanmuutto palvelut ovat aika heikot. Minusta intensiivi kieli opiskelu on täysi järjetonto, niissa ei opi kieltä riittavan hyvin. (N / Venäjä / Helsinki / 46 v.)

Espoon kaupunki voisi tarjota työssäkäyville ulkomaalaisille enemmän Suomen ja ruotsin kielen kursseja ilta-aikaan, esim. työväenopistojen kautta. Kursseja on harmillisen vähän! (N / Suomi / Espoo / 39 v. / englantilainen puoliso)

Mielestäni suurin osa esim. TE-keskusten kielikursseita joita kaupalliset toimijat pitävät ovat pääsääntöisesti täysin tehottomia maahanmuuttajille, haaskahtaa todella pahasti pelkältä rahastukselta ,heitä loppupelissä vähän kiinnostaa miten opiskelija selviää vajavaisella kielitaidolla siihen kun lisätään vielä jäykkä, ymmärtämätön, hierarkkinen TE-keskus, olet kyllä yksin keskellä kaaosta... Kielikoulutus vaatisi heti valtavan reformin, ihan oikeasti, et voi integroitua jos et ossa kieltä, se kuntoon ei mitään intensiivikursseja. Ymmärrettävä, että kielen opiskelu aloitettava kirjaimesta A. (M / Suomi / Helsinki / 53 v.)

Suomen kielen kurssitarjonta maahanmuuttajapuolisolle ei vastaa tarpeita/ aikataulut kohdennettu ilmeisesti vain työttömille/ kotona oleville. (N / Suomi / Nastola / 44 v. / virolainen puoliso)

Terveyspalveluita parannettava palkkaamalla enemmän osaavia lääkäreitä. (N / Venäjä / Rovaniemi / 60 v.)

Kunnallinen terveysthuolto täysin olematonta, esim. hammaslääkəriin pääsee noin 6 kuukauden odotusajan jälkeen? (M / Suomi / Helsinki / 56 v., thaimaalainen puoliso)

Juu, Vantaan ei kannattaisi keskittää terveystpalveluita pariin isoon mammutti-laitokseen. Ei ne lääkärit nytkään peukaloita pyörittele. Olisihan se irvokasta, et mikäli on vakavammin sairas, täytyy lähteä kauas kauas keskitettyyn laitokseen. (N / Viro / Vantaa / 40 v.)

Pitää järjestää terveysturismia eli saata Suomeen itse maksavia asiakkaita/potilaitta eli ulkomaalaisia, jotta niiltä saaduilla rahoilla voimme kehittä kunnan palvelua/palvelua kuntalaisille! (N / Venäjä / Ylöjärvi / 44 v.)

Kehäkolmosen sisäpuoli ei ole koko Suomi. Tyhmää asuttaa kaikki ihmiset samaan pisteeseen. (M / Suomi / Kemi / 58 v.)

Minun poikien asevelvollisuus huolestuta minua - Se on äärimäisen harvinaista kehittyneessä länsimaissa, eettisesti kyseenalaista, eikä se ole tasa-arvoista (naisilla ei velvollisuutta). (M / Iso-Britannia / Iisalmi / 36 v.)

Kunnalliset liikelaitokset ja toiminta on tehotonta ja korruptoitunutta. (M / Suomi / Lahti / 50v.)

Sköta förvaltningen rationellt och förnuftigt. (M / Suomi / Sjundeå / 68 v.)

Suomesta on tullut muutamien henkilöiden diktatuuri. Kansalaisia ei kuunnella, kummarrellaan EU:n päin. Omat kansalaiset unohdetaan ja jätetään kärsimään. Ei ole tulevaisuutta tällä maalla. Julkiset kulut sen kun kasvavat ja paisuvat vaikka yksityissektori (joka rahoittaa julkiset menot) pienenee. Valtion esittämät menoleikkausket aina kohdistuu väärin, kun sieltä on niin helppo ottaa ja kun ei ole pelkoa, että Suomalaiset koskaan nousis kansannousuun. Muuten mukava maa asua, mutta politikot takapuolesta. (N / Suomi / Oulu / 49 v.)

Virkamiehillä poliisilaitoksessa, maistraatissa, pitäisi olla neutraalinen asenne maahanmuuttajiin kohtaan. (M / Turkki / Oulu / 43 v.)

Maahanmuuttajatkin ovat ihan oikeasti ihmisiä, joten kohtelu sen mukaisesti. (N / Thaimaa / Oulu / 56 v.)

Yrittäjien asennetta maahanmuuttajiin voisi pyrkiä parantamaan. Myös yleinen asenne kiitettävästä kielitaitovaatimuksesta voisi löystyä joiltakin osilta. (M / Suomi / Vantaa / 32 v.)

Omassa kunnassani asenneilmasto on mielestäni aika suotuisa, mutta siinä minusta monilla kunnilla olisi paljon kehitettävää. Myönteistä asennetta ja suhtautumista toisiin ihmisiin olisi parannettava ja valittamista vähennettävä. Edes kunnan kustannuksia tällaiset parannukset eivät juurikaan lisäisi. (N / Suomi / Etelä-Savo / 69 v.)

Kaupungille sen verran, että myös maahanmuuttajataustaisille annettaisi mahdollisuus edetä uralla, olisi rohkeutta palkata maahanmuuttajia myös johtotehtäviin. (N / Viro / Turku / 46 v.)

Asenteet maahanmuuttajia kohtaan on parantantuneet koko ajan ja tulee parantumaan kun maahanmuuttajat soputuvat ja integroituvat maantieteellisesti ja työelämässä paremmin. (M / Suomi / Tampere / 46 v.)

Nykyinen maahanmuuttopolitiikka on tuhoisaa, koska tulijoissa on paljon vapaamatkustajia. Normeissa ja työperäiset muuttajat luetaan samaan kastiin ja se on ongelma. Kuntien ei tule vastaanottaa pakolaisstatuksella asutettaviksi koska kaupunkipaikoissa on nähtävissä slummiutumisen ja keskittyminen... Maassa maan tavalla ja vain Suomen laki on noudatettava säännöstö tai pois Suomesta. Minareettien ja muslimikoulujen valvonta on saatettava tehokkaammaksi. Pieni maa ei tarvitse sisäänsä Troijan puuhevosta nykymuodossa. (M / Suomi / Pirkanmaa / 65 v.)

Jos aviopuoliso on Suomalainen jäädään jotenkin ilman mitään apua mistä voisi anoa tietoa ja mitä kaikkea "avustuksia" voisi saada. Pakolaisilla ja täysi ulkomaalaisperheille on tällaiset avut järjestetty. Tämä asia ainakin meitä v..... yhteiselämän alkuaikoina. (M / Suomi / Varsinais-Suomi / 56 v.)

Isojoella ei ole rasisteja siitä syystä, että kaikki ovat työperäisiä maahanmuuttajia ja osa naimisissa Suomalaisen kanssa... (M / Suomi / Etelä-Pohjanmaa / 47 v.)

Sanotaanko näin Päivi Räsästä mukaillen, että otetaan oikeanlaisia maahanmuuttajia. Että työperäinen maahanmuutto ja tällainen näin, niin mä näen että ei syntyis todennäköisesti mitään ongelmia. Mutta se, että mitä pitäis tehdä paremmin, niin se on työperäisessä maahanmuutossa tämä kieli-opetus ja muu vastaava. Mutta ne ketkä tulee tu-

Finland is a good place, very clean, very safe. good wages and education system. Negative side is the long winter and the people are not social and sometimes impolite for example if you hold a door open for somebody quite often they will not say thank you or even look at you to smile, this is very frustrating. It is not easy for an immigrant to adapt to the shy finnish people and can bring our mood down sometimes. You also have to many alcoholics, Finland tops the lists for quality of life every year but you have some depressed sad people who have to drink everyday. Maybe if people talked to each other more they wouldnt be so sad and wouldnt need to drink so much, its very strange to see so many drunks on the streets. But overall Finland is great and I will stay here for the rest of my life. (M / Iso-Britannia / Helsinki / 30 v.)

Ja mitä ollaan miehen kanssa keskusteltu, niin suomalaiset ei aina ole niin kohteliaita ja ehkä joltain suomalaisilta puuttuu peruskäytöstavat. Mutta niitä nyt löytyy varmaan maasta kuin maasta toisaalta tällaiset perus-ovenavaamiset ja kiitoksen sanomiset on vähemmässä määrin kuin jossain muissa kulttuureissa. (N / Suomi / Oulu / 31 v. / englantilainen puoliso)

Suomalaiset ovat ihmisinä, toisin kuin Manner- Euroopassa tai Kaakkois-Aasiassa, vaikeita lähestyä, vieraan henkilön kanssa ei keskustella, verkottuminen vaikeaa, synkkä mielisiä, itseensä sulkeutuneita. (M / Suomi / Helsinki / 56 v., thaimaalainen puoliso)

Asumisen kustannuksia pakko saada kuriin, muuten sosiaaliset ongelmat kasvavat. (M / Suomi / Vantaa / 30 v.)

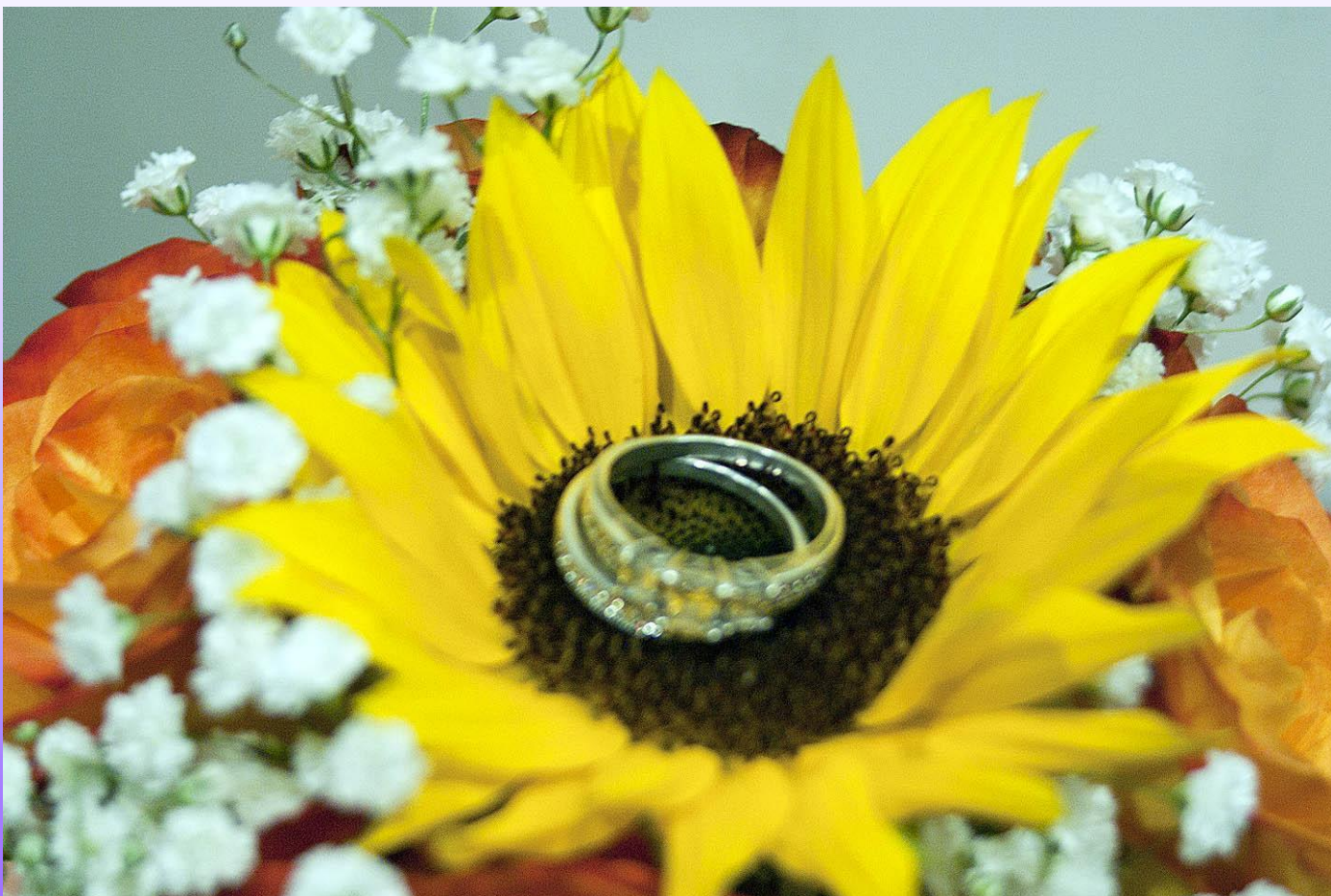
Asumis- ja muut elinkustannukset järjettömän korkeat verrattuna vaikkapa Saksaan. (M / Suomi / Helsinki / 56 v., thaimaalainen puoliso)

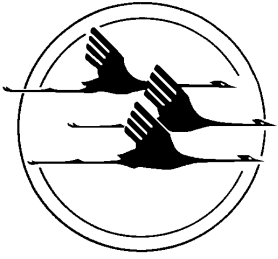
Det vore fint om bostadspriserna i huvudstadsregionen var på en rimligare nivå. Nu börjar situationen vara sådan att en allt högre del av de flestas inkomst går åt till att betala av på banklån eller att betala hyran. Utbudet av bostäder över lag är också rätt begränsat och många konkurrerar om de lägenheter som finns. (N / Suomi / Helsinki / 30 v.)

Harkitsemme muuttoa vaimoni työpaikan läheisyyteen, mutta todennäköisesti vastaavanlaisen asunnon hankkiminen edellyttäis Lotto-voittoa (Espoo, Keilaniemi-Tapiola?) ja valtion varainsiirtopolitiikka panee harkitsemaan muuttojen mielekkyyttä Suomessa! (M / Suomi / Vantaa / 60 v.)

”Suomessa asiat makrotasolla ovat hyvin, vaikka mikrotasolla voi olla ongelmia.” (N / Suomi / Espoo / 31 v. / virolainen puoliso)

Kiitos!

Lisätietoja:

www.siirtolaisuusinstituutti.fi

Elli Heikkilä elli.heikkila@utu.fi

Heli Sjöblom-Immala helsjo@utu.fi